

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס ,

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק העונשין (יידוי אבן או חפץ) (תיקון מס'...), התשע"ה-2014 המונחת בזה.
- ב. להסמיק את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לעשות שימוש בסמכותה לקצר את תקופת ההנחה על שולחן הכנסת ולהקדים את הדיון בהצעת החוק בקריאה ראשונה.
- ד. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לעשות שימוש בסמכותה להתיר את הקריאה השנייה על הצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

כיום, בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק"), סעיף 332(3) לחוק שכותרתו 'סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה' אינו נותן מענה מלא למצבים של השלכת אבנים או חפצים אחרים לעבר כלי תחבורה נוסעים: עבירה זו אינה כוללת את מגוון המצבים של השלכת אבנים לעבר כלי רכב כאמור, וכן העונש בצדה – עשרים שנות מאסר – אינו מאפשר מתן ביטוי למדרג החומרה השונה במגוון מצבים אלו.

תיקון חקיקה זה מטרתו לסייע בהתמודדות עם תופעת יידוי האבנים על כלי תחבורה במהלך נסיעה, הן על כלי תחבורה אזרחיים והן על כלי תחבורה משטריים, שהפכה שכיחה בשנים האחרונות ובשלה מוגשים כ-1,000 כתבי אישום בשנה.

במסגרת טיוטת חוק העונשין (יידוי אבן או חפץ) (תיקון מס'...) , התשס"ה-2014, האמורה מוצע לקבוע עבירה חדשה בסעיף 275א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק) שתאסור על יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר לעבר שוטר או כלי משטרה, זאת בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו או להכשילו בכך. עוד מוצע לבטל את סעיף 332(3) לחוק ולקבוע במקומו עבירה חדשה בת שני מדרגים על יידוי או ירי של אבן או חפץ אל כלי תחבורה בנסיעה כן מוצע תיקון עקיף לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: "חוק בתי המשפט") על פיו תוסף העבירה המוצעת בסעיף 332א בפריט א' לתוספת הראשונה לחוק בתי המשפט, על מנת שעבירה זו תידון בבית המשפט המחוזי בפני שופט אחד ולא בפני הרכב של שלושה שופטים.

על מנת שניתן יהיה לקדם את הליכי החקיקה בנושא חשוב זה, מתבקש אישורה העקרוני של הממשלה לטיטוט החוק האמורה, וכן להסמיק את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת. כן מוצע לבקש מוועדת הכנסת לעשות שימוש בסמכותה ולקצר את מועדי הקריאה הראשונה בהתאם לסמכותה לפי סעיף 81(ג) לתקנון הכנסת.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

יושלם בהמשך.

תקציב

השלכה תקציבית תתואם בין משרד המשפטים למשרד האוצר בהתאם.

השפעת המצבה על כוח האדם

יושלם בהמשך.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה.

ההצעה הוכנה במשרד המשפטים. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי) סמך ידו מהבחינה המשפטית על טיטוט החוק. ההצעה וחוות הדעת מוגשות על דעתה של היועצת המשפטית למשרד המשפטים המצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי : חקיקה ממשלתית המובאת לכנסת.

סיווג משני : אחר.

תחום פעולה עיקרי : אחר.

מוגש על ידי שרת המשפטים

**ו' בחשון התשע"ה
30 באוקטובר 2014**

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק העונשין (יידוי אבן או חפץ) (תיקון מס'...), התשע"ה-2014.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

תיקון חקיקה זה מטרתו לסייע בהתמודדות עם תופעת יידוי האבנים על כלי תחבורה במהלך נסיעה, הן על כלי תחבורה אזרחיים והן על כלי תחבורה משטריים, שהפכה שכיחה בשנים האחרונות ובשלה מוגשים כ-1,000 כתבי אישום בשנה. במסגרת התיקון מוצע לקבוע עבירה חדשה בסעיף 275א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק) שתאסור על יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר לעבר שוטר או כלי משטרה, זאת בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו או להכשילו בכך. עוד מוצע לבטל את סעיף 332(3) לחוק ולקבוע במקומו עבירה חדשה בת שני מדרגים על יידוי או ירי של אבן או חפץ אל כלי תחבורה בנסיעה. מטבע הדברים, יידוי אבנים או חפצים אחרים על כלי תחבורה במהלך נסיעתם עלול לסכן את היושבים ברכב ואת שאר הנוסעים בכביש. (לעניין זה, בית המשפט העליון עמד על הסכנות הכרוכות בהשלכת אבנים על מכונית נוסעת בע"פ 4307/06 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם 22.1.07)).

כיום, בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק"), סעיף 332(3) לחוק שכותרתו 'סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה' אינו נותן מענה מלא למצבים של השלכת אבנים או חפצים אחרים לעבר כלי תחבורה נוסעים: עבירה זו אינה כוללת את מגוון המצבים של השלכת אבנים לעבר כלי רכב כאמור, וכן העונש בצדה – עשרים שנות מאסר – אינו מאפשר מתן ביטוי למדרג החומרה השונה במגוון מצבים אלו. אמנם, ישנן עבירות נוספות בחוק העונשין בהן הורשעו מידי אבנים על כלי תחבורה, ביניהן: עבירות של תקיפת שוטר, חבלה במזיד ברכב או ניסיון לעבור אחת מעבירות אלו, אך באלו אין כדי לתת ביטוי הולם לחומרת התופעה של יידוי האבנים ומאפייני הסיכון המיוחדים שהיא יוצרת.

השימוש בסעיף הקיים כיום בחוק – סעיף 332(3) לחוק העונשין – במקרים של יידוי אבנים על כלי תחבורה בנסיעה מעורר שתי בעיות עיקריות: הראשונה, היא שהעבירה דורשת יסוד נפשי מיוחד של כוונה לפגוע בנוסע בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו, וישנם מקרים של יידוי אבנים ללא אותה כוונה מיוחדת, כך לדוגמה כאשר יידוי האבנים נעשה במסגרת התפרעות כללית כשיש קושי להוכיח כי לכל אחד מהמתפרעים היה היסוד הנפשי הנדרש.

השנייה, היא כי העונש המרבי בצד העבירה, עשרים שנות מאסר, אינו הולם מקרים בהם ביידוי האבנים יש כדי לגרום לנזק לרכוש, או לסכן את בטיחותו של אדם אך זאת ללא יסוד נפשי מחמיר של כוונה מצד מבצע העבירה. הפער בין העונש המרבי בצד העבירה ובין המקרים העשויים להיכלל בה מביא לכך שהעונש המרבי הקבוע בצד

העבירה אין בו כדי לכוון את בית המשפט בקביעת העונש ולעיתים מוטלים על המורשעים בעבירה זו עונשים קלים יחסית. כך למשל, במספר פסקי דין גזרו בתי המשפט עונשי מאסר של חודשים ספורים בלבד על מורשעים בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה.¹ עובדה זו מדגישה את הצורך ביצירת מדרג חקיקתי בהתאם לאופי הנסיבות בהן בוצע יידוי האבן.

בעיה נוספת שהעלתה את הצורך בתיקון חקיקה נוגעת למקרים בהם הושלכו אבנים לעבר כלי רכב משטרהיים הנוסעים במהירות נמוכה יחסית, חלקם ממוגנים, כאשר בפועל לא נגרמה פגיעה בשוטרים. זאת לעיתים כהתרסה נגד נוכחות המשטרה באזור מסוים. מעשים אלה פוגעים ביכולת האכיפה ושמירת הסדר באותו אזור. במקרים מעין אלו קשה לייחס למיידים את היסוד נפשי מיוחד כאמור בסעיף 332(3) לחוק העונשין, ועם זאת העבירה הכללית של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, אינה מבטאת כראוי את הערך המוגן שנפגע.

הצורך בתיקון החקיקה בנושא יידוי האבנים לעבר אזרחים ולעבר כוחות הביטחון, התעורר בדיוני צוות בראשות מזכיר הממשלה לטיפול במצב הביטחוני במזרח ירושלים, שחוקם בעקבות החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני). במהלך העבודה ובדיקת הנושא עם גורמי האכיפה הרלוונטיים עלה שתופעה של יידוי אבנים קיימת באזורים נוספים בארץ, ועל כן יש צורך במתן מענה כללי לסוגייה זו ולצורך בתיקון החקיקה.

לאור האמור, טיוטת הצעת החוק מבקשת לתקן בעיקרה את שלושת אלו:

- 1) מוצע לקבוע עבירה חדשה בסעיף 275 לחוק, שתאסור על יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר לעבר שוטר או לעבר כלי רכב משטרהיים, וזאת בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא את תפקידו כחוק או להכשילו בכך. מוצע כי העונש לצד העבירה יהיה חמש שנות מאסר.
- 2) לבטל את סעיף 332(3) לחוק העונשין והחלפתו בעבירה חדשה שתקבע בסעיף 332א: העבירה החדשה תהיה בת שני מדרגים. מדרג הבסיס, שהעונש בצדו הוא עשר שנות מאסר, יאסור על יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר אל כלי תחבורה בנסיעה, באופן שיש בו כדי לסכן את בטיחותו של הנוסע בכלי התחבורה או את מי שבקרבתו, או שיש בו לפגוע בכלי התחבורה. המדרג המחמיר, בסעיף קטן (ב) באותה עבירה, שהעונש בצדו יהיה עשרים שנות מאסר, יכלול על פי המוצע גם יסוד של כוונה, כך שיאסור על יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר אל כלי תחבורה בנסיעה, באופן שיש בו כדי לסכן את בטיחותו של הנוסע בכלי התחבורה או את מי שבקרבתו, בכוונה לפגוע בנוסע או לסכן את בטיחותו.
- 3) כן מוצע תיקון עקיף לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 (להלן: "חוק בתי המשפט") על פיו תוסף העבירה המוצעת בסעיף 332א בפריט א' לתוספת הראשונה לחוק בתי המשפט, על מנת שעבירה זו תידון בבית המשפט המחוזי בפני שופט אחד ולא בפני הרכב של שלושה שופטים. גם לפי ההסדר הקיים היום, העבירה לפי סעיף 332 שהעונש בצדה הוא עשרים שנות מאסר, נדונה בפני שופט אחד ואין מקום לחרוג מהסדר זה לגבי העבירה המוצעת, שכאמור, מפרטת ומדרגת את העבירה הקיימת.

¹ בפסק דין גזיר לעיל גזר על הנאשם עונש מאסר בפועל של תשעה חודשים, ועל חברו גזרו שבעה חודשי מאסר. בתפ (נצי) 1090-08-3 מדינת ישראל נ' מוחמד טאהא גזרו על הנאשם 78 ימי מאסר בפועל. בתפ (חי) 300-01-13 מדינת ישראל נ' חוסאם מחאמיד הושתו על הנאשם תשעה חודשי מאסר בפועל.

על מנת שניתן יהיה לקדם את הליכי החקיקה בנושא חשוב זה, מתבקש אישורה העקרוני של הממשלה לטיוטת החוק האמורה, וכן מתבקש אישורה להסמיק את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת. עוד מוצע לבקש מוועדת הכנסת לעשות שימוש בסמכותה ולקצר את מועדי הקריאה הראשונה בהתאם לסמכותה לפי סעיף 81 (ג) לתקנון הכנסת וכן בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לעשות שימוש בסמכותה להתיר את הקריאה השנייה על הצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:
אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
ההצעה להחלטת ממשלה הועברה לידיעת היועץ המשפטי של המשרד לביטחון פנים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:
ההצעה הוכנה במשרד המשפטים. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי) סמך ידו מהבחינה המשפטית על טיוטת ההצעה וחוות הדעת מוגשות על דעתה של היועצת המשפטית למשרד המשפטים.

לאה רקובר, עו"ד
היועצת המשפטית למשרד המשפטים
ס' / אילת לו'

ר' חשוון התשע"ה

30 אוקטובר 2014

(027-99-2014-008538)

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק העונשין (יידוי אבן או חפץ) (תיקון מס'...), התשע"ה - 2014

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

תיקון חקיקה זה מטרתו לסייע בהתמודדות עם תופעת יידוי האבנים על כלי תחבורה במהלך נסיעה, הן על כלי תחבורה אזרחיים והן על כלי תחבורה משטריים, שהפכה שכיחה בשנים האחרונות ובשלה מוגשים כ- 1,000 כתבי אישום בשנה. במסגרת התיקון מוצע לקבוע עבירה חדשה בסעיף 275א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין** או **החוק**) שתאסור על יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר לעבר שוטר או כלי משטרה, זאת בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו או להכשילו בכך. עוד מוצע לבטל את סעיף 332(3) לחוק ולקבוע במקומו עבירה חדשה בת שני מדרגים על יידוי או ירי של אבן או חפץ אל כלי תחבורה בנסיעה, הכל כפי שיפורט להלן.

מטבע הדברים, יידוי אבנים או חפצים אחרים על כלי תחבורה במהלך נסיעתם עלול לסכן את היושבים ברכב ואת שאר הנוסעים בכביש. בית המשפט העליון עמד על הסכנות הכרוכות בהשלכת אבנים על מכונית נוסעת בע"פ 4307/06 **פלוני נ' מדינת ישראל** (לא פורסם 22.1.07):

"משליך האבן אינו יודע מה תהא תוצאת מעשהו, האם תפגע האבן בפח הרכב ותטיל אימה בלא נזק פיסי לאדם, או תיפול על הכביש ולא תגרום נזק, או שמא תחדור בעד השמשה ותקפח חיים או תפגע קשות".

במקום אחר נאמר:

"רק נס ומזל מפרידים בין זריקת אבנים שאין אחריה תוצאה של גרימת נזק לבין זריקת אבנים העלולה להביא לקטילת חיי אדם, במיוחד בהביאנו חשבון שמדובר בזריקת אבנים על כלי-רכב תוך כדי נסיעתם" (ראו ע"פ 255/88 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(2), 575).

כיום, בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **"חוק העונשין"** או **"החוק"**), סעיף 332(3) לחוק שכותרתו 'סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה' אינו נותן מענה מלא למצבים של השלכת אבנים או חפצים אחרים לעבר כלי תחבורה נוסעים: עבירה זו אינה כוללת את מגוון המצבים של השלכת אבנים לעבר כלי רכב כאמור, וכן העונש בצדה – עשרים שנות מאסר – אינו מאפשר מתן ביטוי למדרג החומרה השונה במגוון מצבים אלו, הכל כפי שיפורט להלן. אמנם, ישנן עבירות נוספות בחוק העונשין בהן הורשעו מידי אבנים על כלי תחבורה, ביניהן: עבירות של תקיפת שוטר, חבלה במזיד ברכב או ניסיון לעבור אחת מעבירות אלו, אך באלו אין כדי לתת ביטוי הולם לחומרת התופעה של יידוי האבנים ומאפייני הסיכון המיוחדים שהיא יוצרת.

סעיף 332(3) לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"332. העושה אחת מאלה, בכוונה לפגוע בנוסע בנתיב

תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו, דינו מאסר
עשרים שנים :

[...]

(3) יורה או זורק דבר אל אדם שעל נתיב התחבורה או
כלי התחבורה או אל חפץ שעליהם או גורם שהדבר יגע
בהם;”

השימוש בסעיף זה במקרים של יידוי אבנים על כלי תחבורה בנסיעה מעורר שתי בעיות עיקריות : הראשונה, היא שהעבירה דורשת יסוד נפשי מיוחד של כוונה לפגוע בנוסע בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו, וישנם מקרים של יידוי אבנים ללא אותה כוונה מיוחדת, כך לדוגמה כאשר יידוי האבנים נעשה במסגרת התפרעות כללית כשיש קושי להוכיח כי לכל אחד מהמתפרעים היה היסוד הנפשי הנדרש.

השנייה, היא כי העונש המרבי בצד העבירה, עשרים שנות מאסר, אינו הולם מקרים בהם ביידוי האבנים יש כדי לגרום לנזק לרכוש, או לסכן את בטיחותו של אדם אך זאת ללא יסוד נפשי מחמיר של כוונה מצד מבצע העבירה. הפער בין העונש המרבי בצד העבירה ובין המקרים העשויים להיכלל בה בא לידי ביטוי בעונשים קלים יחסית שלעיתים מוטלים על המורשעים בעבירה זו. כך למשל, במספר פסקי דין גזרו בתי המשפט עונשי מאסר של חודשים ספורים בלבד על מורשעים בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה.¹ עובדה זו מדגישה את הצורך ביצירת מדרג חקיקתי בהתאם לאופי הנסיבות בהן בוצע יידוי האבן.

בעיה נוספת שהעלתה את הצורך בתיקון חקיקה נוגעת למקרים בהם הושלכו אבנים לעבר כלי רכב משטרתיים הנוסעים במהירות נמוכה יחסית, חלקם ממוגנים, כאשר בפועל לא נגרמה פגיעה בשוטרים. זאת לעיתים כהתרסה נגד נוכחות המשטרה באזור מסוים. מעשים אלה פוגעים ביכולת האכיפה ושמירת הסדר באותו אזור. במקרים מעין אלו קשה לייחס למיידים את היסוד נפשי מיוחד כאמור בסעיף 332(3) לחוק העונשין, ועם זאת העבירה הכללית של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, אינה מבטאת כראוי את הערך המוגן שנפגע.

הצורך בתיקון החקיקה בנושא יידוי האבנים לעבר אזרחים ולעבר כוחות הביטחון, התעורר בדיוני צוות בראשות מזכיר הממשלה לטיפול במצב הביטחוני במזרח ירושלים, שהוקם בעקבות החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני). במהלך העבודה ובדיקת הנושא עם גורמי האכיפה הרלוונטיים עלה שתופעה של יידוי אבנים קיימת באזורים נוספים בארץ, ועל כן יש צורך במתן מענה כללי.

¹ בפסק דין גדיר לעיל נגזר על הנאשם עונש מאסר בפועל של תשעה חודשים, ועל חברו נגזרו שבעה חודשי מאסר. בתפ (נצי) 1090-08—3—**מדינת ישראל נ' מוחמד טאהא** נגזרו על הנאשם 78 ימי מאסר בפועל. בתפ (חיי) 300-01-13 **מדינת ישראל נ' חוסאם מחאמיד** הושתו על הנאשם תשעה חודשי מאסר בפועל.

1. מוצעים שני תיקונים מרכזיים, שיקבעו עבירות בגין יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר:

א. **הוספת סעיף 275א לחוק העונשין:** מוצע לקבוע עבירה חדשה בסעיף 275א, שתאסור על יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר לעבר שוטר או לעבר כלי רכב משטרתי, וזאת בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא את תפקידו כחוק או להכשילו בכך. מוצע כי העונש לצד העבירה יהיה חמש שנות מאסר. עבירה זו תהיה עבירה מוחמרת ביחס לעבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק, והעונש בצידה יהיה זהה לעונש המרבי הקבוע בצד עבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274 לחוק.

ב. **ביטול סעיף 332(3) לחוק העונשין והחלפתו בעבירה חדשה שתקבע בסעיף 332א:** העבירה החדשה תהיה בת שני מדרגים. מדרג הבסיס, שהעונש בצדו הוא עשר שנות מאסר, יאסור על יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר אל כלי תחבורה בנסיעה, באופן שיש בו כדי לסכן את בטיחותו של הנוסע בכלי התחבורה או את מי שבקרבתו, או שיש בו לפגוע בכלי התחבורה. המדרג המחמיר, בסעיף קטן (ב) באותה עבירה, שהעונש בצדו יהיה עשרים שנות מאסר, יכלול על פי המוצע גם יסוד של כוונה, כך שיאסור על יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר אל כלי תחבורה בנסיעה, באופן שיש בו כדי לסכן את בטיחותו של הנוסע בכלי התחבורה או את מי שבקרבתו, בכוונה לפגוע בנוסע או לסכן את בטיחותו. על פי המדרג המוצע לעיל, החלופה הכוללת גם יידוי או ירי של אבן או חפץ אל עבר כלי תחבורה בנסיעה, באופן שיש בו כדי לפגוע בכלי תחבורה, תיכלל בסעיף קטן (א), בעבירת הבסיס בלבד, ואילו בעבירה החמורה יותר שבסעיף קטן (ב) יכללו רק המקרים בהם קיים סיכון לפגיעה באדם.

בנוגע לתיקון זה יובהר כי העבירה החדשה המוצעת אינה כוללת את כל המקרים שנכללים כיום בעבירה לפי סעיף 332(3), שכן העבירה המוצעת, בניגוד לעבירה הקבועה היום בסעיף 332(3), מגבילה את העבירה להשלכת חפצים על כלי רכב בנסיעה. זאת מאחר, שהסיכון הגלום ביידוי אבן במקרים אלו הוא חמור במיוחד ומצדיק סנקציה פלילית משמעותית. לעומת זאת, מקרים של יידוי אבנים לעבר כלי רכב שאינו בנסיעה אינה מגלמים את הסיכון האמור. נזכיר כי התנהגויות אלו מהוות עבירה פלילית של גרימת היזק במזיד לרכב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין, שהעונש בצדה הוא חמש שנות מאסר, או ניסיון לביצוע עבירה זו. ככל שמדובר בפגיעה בנוסעים או בניסיון לפגיעה בנוסעים, יחולו עבירות התקיפה והחבלה בחוק העונשין. ככל שיידיי החפץ גרם לסיכון כלי רכב נוספים ולמפגע על נתיב התחבורה, יחולו העבירות לפי סעיף 332(1) ו 332(2) לחוק העונשין.

עוד יובהר, כי מאחר ותזכיר חוק זה אינו מבקש לבטל את האיסור הקיים היום בסעיף 332(3) לחוק העונשין, אלא להחליפו ולדרגו, הרי שיחולו ההוראות הכלליות הקבועות בסעיף 5 לחוק העונשין לעניין שינוי חיקוק לאחר עשיית העבירה.

2. כן מוצע תיקון עקיף לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: "חוק בתי המשפט") על פיו תוסף העבירה המוצעת בסעיף 332א בפרט א' לתוספת הראשונה לחוק בתי המשפט, על מנת שעבירה זו תידון בבית המשפט המחוזי בפני שופט אחד ולא בפני הרכב של שלושה שופטים. גם לפי ההסדר הקיים היום, העבירה לפי סעיף 332 שהעונש בצדה הוא עשרים שנות מאסר, נדונה בפני שופט אחד ואין מקום לחרוג מהסדר זה לגבי העבירה המוצעת, שכאמור, מפרטת ומדרגת את העבירה הקיימת.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

יוסף סעיף 275א לחוק העונשין וכן יוחלף סעיף 332(3) בסעיף 332א לחוק העונשין, תתוקן התוספת הראשונה לחוק בתי המשפט.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

יושלים בהמשך

ו. השפעת החוק על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המנהלי

יושלים בהמשך

ז. הערות לתזכיר

בנוסח התזכיר הוטמעו שינויים בעקבות הערות הפרקליטות. הערות נוספות לתזכיר, שלא התקבלו היו, בין היתר, צורך בהנמכת רף הענישה המוצע (סניגוריה ציבורית) וקביעת עונשי מינימום.

להלן נוסח החוק המוצע:

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק העונשין (יידוי אבן או חפץ) (תיקון מס'...), התשע"ה - 2014

הוספת סעיף 275א	1.	בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק העיקרי) אחרי סעיף 275 יבוא:

הפרעה לשוטר 275א. המיידה או יורה אבן או חפץ אחר לעבר שוטר או בנסיבות מחמירות לעבר כלי רכב משטרתי, בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא את תפקידו כחוק או להכשילו בכך, דינו – מאסר חמש שנים.

תיקון סעיף 332 2. בסעיף 332 לחוק העיקרי, פסקה (3) – תימחק.

הוספת סעיף 332א 3. אחרי סעיף 332 לחוק העיקרי יבוא:

סיכון חיי אנשים 332א. (א) המיידה או יורה אבן או חפץ אחר אל כלי באמצעות יידוי או תחבורה בנסיעה, באופן שיש בו כדי לסכן את ירי של אבן או חפץ בטיחותו של הנוסע בכלי התחבורה או את מי אחר שבקרבתו, או שיש בו לפגוע בכלי התחבורה, דינו – עשר שנות מאסר.

(ב) המיידה או יורה אבן או חפץ אחר אל כלי תחבורה בנסיעה, באופן שיש בו כדי לסכן את בטיחותו של הנוסע בכלי התחבורה או את מי שבקרבתו, בכוונה לפגוע בנוסע או לסכן את בטיחותו, דינו - עשרים שנות מאסר.

תיקון חוק בתי המשפט
4. בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 בתוספת הראשונה, בחלק א', בפרט (1) אחרי "332"; "יבוא" 332א;".